

tea are în mod natural „facultatea rațională“ (τό λογιστικόν φυσικῶς ἔχειν ἐν ἑαυτῷ) și odată cu ea și „puterea“ de a produce cuvântul (τό τόν λόγον ἀπογεννᾶν), în absența cărora ea este inertă (νεκροῦται) și inutilă (οὐδέν ἐστι χρήσιμος). Capacitatea de „a naște pururea cuvântul“ (γεννᾶν ἀεί τόν λόγον φυσικῶς) primită de la Dumnezeu face mintea nedespărțită de el (ἀδιαίρετον ἔχει καί συνουσιωμένον ἐν ἑαυτῷ), iar ipoteza desființării cuvântului conduce simultan la desființarea ei, în calitate de generatoare a lui¹³⁰.

7). **Simțirea.** Simțirea este însușire naturală a minții (νοερᾶ αἰσθήσει) prin care omul ajunge mistic la cunoașterea și vederea duhovnicească (μετά Θεοῦ ἐνώσεως)¹³¹. Ea este și o stare (αἰσθησιν νοεράν) harică a minții produsă de întâlnirea personală Dumnezeu, prin care omul primește cunoașterea adevărurilor suprafirești¹³².

Înțelesul harului Duhului Sfânt ascuns în Sfintele Scripturi face ca „simțirea minții“ (τήν νοεράν αὐτῆς αἰσθησιν) celui ce îl gustă cu înțelegerea

„să se umple de toată plăcerea și, ridicând-o întreagă de la cele pământești și de la smerenia celor văzute, o face pe aceasta asemenea îngerilor și având aceeași viețuire cu îngerii“¹³³.

Cei neduhovnicești nu pot înțelege „minunile lui Dumnezeu în simțirea minții“ (ἐν νοερᾶ αἰσθήσει)¹³⁴. Mintea care-și simte neputința nu sim-

130. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ, Καί κατὰ τῶν ἐπιχειρούντων θεολογεῖν ἄνευ Πνεύματος, *Traité Théologiques et Éthiques*, SC 122, p. 142; trad. rom., *Al doilea discurs teologic. Împotriva celor ce încearcă să teologhisească fără Duhul*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, Scrieri I, p. 95.

131. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, ΛΟΓΟΣ Δ', *Traité Théologiques et Éthiques*, SC 129, p. 54; trad. rom., *Discursul 4*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, Scrieri I, p. 237.

132. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, ΛΟΓΟΣ ΙΕ', *Traité Théologiques et Éthiques*, SC 129, p. 450; trad. rom., *Discursul 15*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, Scrieri I, p. 403; Ioan I. BRIA, „Simțirea tainică a prezenței harului după Sf. Simeon Noul Teolog“, p. 31-34.

133. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, ΛΟΓΟΣ ΙΒ', *Traité Théologiques et Éthiques*, SC 129, p. 384; trad. rom., *Discursul 12*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, Scrieri I, p. 374.

134. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, XXXII, Ὅτι οἱ ἐνδοξοὶ τῆς γῆς ..., *Hymnes* 16-40, SC 174, p. 402/403; trad. rom., *Imnul 32*, în vol. *Imnele iubirii dumnezeiești*, p. 360; SFÂNTUL SIMEON NOUL TEOLOG, *Erosurile imnelor dumnezeiești*, p. 196.

te realitățile mai presus de simțire (*ὁ δὲ νοῦς ἐν αἰσθήσει τῆς ἑαυτοῦ ἀσθενείας ἀναίσθητος πρὸς τὰ ὑπὲρ αἰσθησιν*), conform mărturisirii experienței mistice a Sfântului Apostol Pavel (1 Co 2:9)¹³⁵.

Vederea (*νοῦς ὁρᾷ*) și ascultarea (*νοῦς ἀκούει*)¹³⁶ sunt însușiri naturale ale minții, care, privite în paralel cu simțurile biologice, pot fi numite, prin analogie, simțuri ale minții. Datorită funcției contemplative, mintea poate urca, prin lucrarea lui Dumnezeu, la vederea realităților inteligibile și a tainelor Lui¹³⁷, în funcție de nivelul ei de receptare duhovnicească.

Înțelesul etimologic al lui *Israel* face referire la această putere contemplativă a minții umane (*minte care vede pe Dumnezeu / νοῦν ὁρῶντα Θεόν*)¹³⁸. Într-un alt context, același termen ebraic este asociat cugetării, care este activitatea minții (*τῷ Ἰσραηλιτικῷ τὴν διάνοιαν*)¹³⁹.

8). **Mișcarea.** Mișcarea este o însușire minții indispensabilă activității ei. Sfântul Simeon spune despre ea că este „pururea mișcătoare” (*ὁ ἀεικίνητος νοῦς*) datorită gândurilor, dar poate dobândi și starea de „nemișcare”, în trăirile duhovnicești. Arhiepiscopul Vasile Krivocheine spune despre mintea care se „oprește” că „se depășește pe sine”¹⁴⁰, în sensul că trăiește o realitate cu totul deosebită de

135. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Toῦ αὐτοῦ ἕτερα κεφάλαια γνωστικά τε καὶ θεολογικά κε', β'*, CHAPITRES THÉOLOGIQUES, GNOSTIQUES ET PRATIQUES, SC 51, p. 71-72; trad. rom., *Ale aceluiași, 25 de alte capete ale cunoștinței și ale cuvântării de Dumnezeu (gnostice și teologice)*, 2., *Cele 225 de capete teologice și practice*, în *Filocalia*, vol. VI, p. 51.

136. ΑΓΙΟΝ ΣΥΜΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, *Κεφάλαιον ΙΒ', Ἀλφαβητικὰ Κεφάλαια*, σ. 172; trad. rom., *Cuvântul 12, în 24 de cuvinte despre viața duhovnicească*, p. 109.

137. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Θεολογικός Πρωτος, Καὶ κατὰ τῶν τιθεμένων τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ Πατρὸς*, *Traitées Théologiques et Éthiques*, I, 412-418, SC 122, p. 126; Ilarion ALFEYEV, *Sfântul Simeon Noul Teolog și tradiția ortodoxă*, p. 222.

138. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Βίβλος τῶν ἠθικῶν, Λογος Β'*, *Traitées Théologiques et Éthiques*, SC 122, p. 330; trad. rom., *Discursul 2, Cartea discursurilor etice*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, *Scrieri I*, p. 173.

139. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Λογος ΙΔ'*, *Traitées Théologiques et Éthiques*, SC 129, p. 434; trad. rom., *Discursul 14*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, *Scrieri I*, p. 396.

140. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Toῦ αὐτοῦ ἕτερα κεφάλαια γνωστικά τε καὶ θεολογικά κε', ιη'*, CHAPITRES THÉOLOGIQUES, GNOSTIQUES ET PRATIQUES, SC 51, p. 76; trad. rom., *Ale aceluiași, 25 de alte capete ale cunoștinței și ale cuvântării de*

cea contingentă, atunci când este cuprinsă de lumina dumnezeiască. Acest atribut al minții (*ἀεικίνητον πρᾶγμα ὁ νοῦς*) exprimat și prin opusul lui, care se traduce prin incapacitatea ei de a rămâne inactivă (*ὄλως ἀργεῖν μὴ δυνάμενον*) este corelat cu atenția ei și cu sânguința în împlinirea poruncilor lui Dumnezeu¹⁴¹. Expresiile *μετάβηθι τῷ νοῦ* (*trece cu mintea*)¹⁴² sau *μετάγαγέ σου τὸν νοῦν* (*mută-ți mintea*)¹⁴³ semnifică această însușire a minții de a trece de la unele înțeleșuri, la altele.

9). **Lucrarea.** Lucrarea este o însușire proprie minții umane, constând din elaborarea și receptarea cugetărilor și gândurilor.

Atenția minții este fundamentală în viața duhovnicească. Întrebarea: *Ἄρα ἐλάβετε εἰς νοῦν; (Ați primit în minte?)*¹⁴⁴ exprimă capacitatea minții de a recepta înțeleșurile imateriale, de le asimila și concretiza faptic, iar expresia *κατὰ νοῦν λογίζου* (*înțeleșe cu mintea*)¹⁴⁵ indică activitatea minții de receptare și procesare a gândurilor.

Amintirea, ca formă de accesare a memoriei, este o altă activitate a minții (*νοερῶς ἀεί μεμνημένοι*)¹⁴⁶, care-l ajută pe om în viața duhovnicească.

Dumnezeu (gnostice și teologice), 18, *Cele 225 de capete teologice și practice*, în *Filocalia*, vol. VI, p. 56; Arhiepiscopul Basile KRIVOCHÉINE, *Sfântul Simeon Noul Teolog (949-1022). Viața – Spiritualitatea - Învățătura*, traducere din limba franceză de Pr. Vasile Leb și Ierom. Gheorghe Iordan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997, p. 241.

141. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEEN, *Catéchèse X*, SC 104, pp. 144-146; trad. rom., *Cateheza 10, Cateheze, Scrieri II*, p. 154; Ilarion ALFEYEV, *Sfântul Simeon Noul Teolog și tradiția ortodoxă*, p. 222.

142. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEEN, *Λογος Δ', Traités Théologiques et Éthiques*, SC 129, p. 62; trad. rom., *Discursul 4*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, Scrieri I, p. 241.

143. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEEN, *Λογος Ζ', Traités Théologiques et Éthiques*, SC 129, p. 178; trad. rom., *Discursul 7*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, Scrieri I, p. 289.

144. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEEN, *Catéchèse V*, SC 96, p. 450.

145. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEEN, *Catéchèse XX*, SC 104, p. 336; trad. rom., *Cateheza 20, Cateheze, Scrieri II*, p. 228.

146. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEEN, *Catéchèse XXXI, CATÉCHÈSES 23-34. ACTION DE GRÂCE 1-2*, SC 113, Tome III, p. 230; trad. rom., *Cateheza 31, Cateheze, Scrieri II*, p. 330.

Liniștea duhovnicească este considerată lucrare a minții (*νοεράν ἐργασίαν*), în atenția față de cugetarea gândurilor (*ἐν προσοχῇ ἐμμερίμνου διανοίας τῶν λογισμῶν*)¹⁴⁷. Lucrarea naturală a minții cunoaște o nouă stare atunci când omul, ajuns „la măsurile desăvârșirii“, cu totul desprins de lume și de gândurile cu privire la ea, trăiește în Dumnezeu. Unirea cu Dumnezeu modifică total activitatea naturală a minții umane.

„E fără gânduri (*ἀνέννοιος*), ca unul ce s-a ridicat la unirea mai presus de înțelegere (*ὑπὲρ ἔννοιαν*) și se odihnește (*ἐπαναπαύεται*) acolo unde nu mai e vreo lucrare a minții (*νοός ἐνέργεια*) sau vreo mișcare de aducere-aminte (*ἐνθύμησιν*), spre vreun gând (*λογισμόν*) sau vreun înțeles (*ἔννοιαν*)“¹⁴⁸.

Termenii *ἐνθύμησιν*, *λογισμόν* și *ἔννοιαν* sunt expresii ale „lucrării minții“ (*νοός ἐνέργεια*), iar *ἀνέννοιος* și *ὑπὲρ ἔννοιαν*, ale odihnei spirituale a minții de gândurile și înțelesurile legate de lumea văzută.

10). **Imaginația.** Însușirea minții umane de a crea o imagine și de a proiecta o realitate reprezintă capacitatea ei de a reprezenta prin analogie înțelesuri la măsura ei și de a concepe proiecte care se pot concretiza. Plăsmuirea cu mintea (*ἐν τῷ νοῖ αὐτῶν ἀναπλάττουσι*)¹⁴⁹ se încadrează în procesul de creare pe bază de analogie. În teologie, Sfântul Simeon nu o agreează, deoarece o consideră o formă de cunoaștere conceptuală a lui Dumnezeu, fără legătură cu vederea Lui din trăire.

147. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Κεφάλαια πρακτικά καὶ θεολογικά ρ'*, CHAPITRES THÉOLOGIQUES, GNOSTIQUES ET PRATIQUES, SC 51, p. 69; SFÂNTUL SIMÉON NOUL TEOLOG, *Una sută capete făptuitoare și de Dumnezeu cuvântătoare (practice și teologice)*, 95, *Cele 225 de capete teologice și practice*, în *Filocalia*, vol. VI, p. 48.

148. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Τοῦ αὐτοῦ ἕτερα κεφάλαια γνωστικά τε καὶ θεολογικά κε', ιθ'*, CHAPITRES THÉOLOGIQUES, GNOSTIQUES ET PRATIQUES, SC 51, p. 76; trad. rom., *Ale aceluiași, 25 de alte capete ale cunoștinței și ale cuvântării de Dumnezeu (gnostice și teologice)*, 19., *Cele 225 de capete teologice și practice*, în *Filocalia*, vol. VI, pp. 56-57.

149. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Λογος θ'*, *Traités Théologiques et Éthiques*, SC 129, p. 222; trad. rom., *Discursul 9*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, Scrieri I, p. 307.

Atunci când spune: „Υποζωγράφει μοι τῷ νοῖ ὁδὸν“¹⁵⁰, Sfântul Simeon are în vedere însușirea minții umane de a concepe și chiar vizualiza o realitate, în interioritatea ei, sub forma unei pilde, în scop educativ, sau chiar pentru a deveni o realitate concretă, exterioară. Această însușire este fundamentală activității raționale a omului care construiește proiecte în interioritatea sa după modelul cărora le folosește în educație sau în realizarea lor efectivă. Ea este întrebuințată și în conceperea unor exemple sau situații ipotetice [cf. *Imnul 23: κατά νοῦν ὑποζωγράφει/ Imaginează-ți prin minte*]¹⁵¹.

O altă expresie a imaginației este *ἀνιστόρησον κατά νοῦν (închipuiește-ți în minte; reprezintă-ți în minte)*¹⁵² utilizată de Sfântul Simeon ca mijloc de realizare a unui exemplu prin care poate înțelege duhovnicește mai bine o situație concretă.

11). **Întipărirea.** Ca și Sfinții Părinți anteriori, Sfântul Simeon vorbește de însușirea minții umane de a primi diferite forme, în funcție de înțelesurile pe care le receptează din lumea fizică și din cea spirituală. Plasticitatea minții umane era, așadar, cunoscută de timpuriu în tradiția teologică creștin-ortodoxă. Utilizând în sens spiritual cuvintele „casă” și „ușă”, Sfântul Simeon avertizează în privința înțelegerii lor contemplative pentru ca la auzul acestor „chipuri” (*εἰκόνας*) sensibile, să nu se „întipărească” în minte o „formă” corporală (*σωματικόν τι σχῆμα τῷ νοῖ ἡμῶν προεντυπωθῆ*), iar sufletul să devină îndoielnic cu privire la semnificațiile lor spirituale¹⁵³. Mintea umană poate primi

150. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Catéchèse VII*, SC 104, p. 66; trad.rom., *Cateheza 7, Cateheze, Scrieri II*, p. 125; SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Κεφάλαιον ΚΒ; Ἀλφαβητικὰ Κεφάλαια*, σ. 306; SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Cuvântul 22*, p. 181.

151. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, XXIII. *Περὶ τῆς ἀκαταλήπτου καὶ ἀπεριγράπτου θεότητος ἀκριβῆς θεολογία, ...*, *HYMNES 16-40*, Tome II, SC 174, pp. 206-207.

152. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Catéchèse XVIII*, SC 104, p. 282/ 283; trad. rom., *Cateheza 18, Cateheze, Scrieri II*, p. 127.

153. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Catéchèse XXXIII*, *CATÉCHÈSES 23-34. ACTION DE GRÂCE 1-2*, SC 113, Tome III, p. 260; trad. rom., *Cateheza 33, Cateheze, Scrieri II*, p. 342; ΑΓΙΟΝ ΣΥΜΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, *Κεφάλαιον ΚΔ; Ἀλφαβητικὰ Κεφάλαια*, σ. 354; trad. rom., *Cuvântul 24*, în *24 de cuvinte despre viața duhovnicească*, p. 205.

întipărirea (*τό νοερῶς ἀνατυποῦν*) unui chip uman în mod nepătimaș (*ἀπαθῶς*) atunci când, jertfelnic, omul iubește din suflet¹⁵⁴.

12). **Comunicarea.** Minte este dotată cu capacitatea de a comunica. În *Imnul 53* Sfântul Simeon explică cum Se întreține Dumnezeu Cuvântul cu cei ce trăiesc conform voinței Lui sfințitoare, precizând că El nu comunică cu ei „ca o minte cu o altă minte” (*ὡς νοῦς νοῖ ἑτέρῳ*), ci după modelul comunicării Lui cu Dumnezeu-Tatăl¹⁵⁵. Comparația întrebuințată exprimă însușirea minții de a comunica cu altă minte, fără menționarea modului realizării ei, mediate prin cuvânt sau nemediată.

Însușirile minții contribuie la înțelegerea și reținerea înțeleșurilor primite prin cuvânt sau vedere duhovnicească, la formarea discernământului și traducerea în faptă a gândurilor procesate.

Percepțiile minții umane. Minte umană este principiul conducător (*ἡγεμόνα νοῦν*) al omului care se poate educa în privința atenției față de cuvintele teologice¹⁵⁶. Ce percepe ea însăși? Cu însușirile ei naturale, poate percepe semnificația celor create, iar prin spiritualitatea creștină, mintea le poate depăși înțeleșurile și poate urca la vederea și cunoașterea lui Dumnezeu. Minte umană se bucură în mod spiritual de „bunătatea” dumnezeiască (*πνευματικῶς τῆς νοερᾶς καὶ θείας ἐπαπολαύειν χρηστότητος*)¹⁵⁷, ceea ce înseamnă că o percepe, iar această percepție îi produce o stare corespunzătoare ei.

154. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Κεφάλαια πρακτικὰ καὶ θεολογικὰ ρ', CHAPITRES THÉOLOGIQUES, GNOSTIQUES ET PRATIQUES*, SC 51, p. 68; SFÂNTUL SIMEON NOUL TEOLOG, *Una sută capete făptuitoare și de Dumnezeu cuvântătoare (practice și teologice)*, 92, *Cele 225 de capete teologice și practice*, în *Filocalia*, vol. VI, p. 47.

155. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, LIII. *Περὶ θεολογίας (...)*, *HYMNES* 41-58, Tome III, SC 196, p. 208; SFÂNTUL SIMEON NOUL TEOLOG, *Imnul 53*, în *Imnele iubirii dumnezeiești*, p. 529.

156. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ, ΛΟΓΟΣ Α'*, *Traitées Théologiques et Éthiques*, SC 122, p. 236; trad. rom., *Discursul 1, Cartea discursurilor etice*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, Scrieri I, p. 136-137; SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *ΛΟΓΟΣ ΙΕ'*, *Traitées Théologiques et Éthiques*, SC 129, p. 444; trad. rom., *Discursul 14*, în vol. *Discursuri teologice și etice*, Scrieri I, p. 400.

157. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Κεφάλαια πρακτικὰ καὶ θεολογικὰ ρ', CHAPITRES THÉOLOGIQUES, GNOSTIQUES ET PRATIQUES*, SC 51, p. 51; trad. rom., *Una sută capete făptuitoare și de Dumnezeu cuvântătoare (practice și teologice)*, 42, *Cele 225 de capete teologice și practice*, în *Filocalia*, vol. VI, p. 29.

În cazul creștinilor care au înaintat către starea de mijloc a urcușului duhovnicesc și contemplă neclar slava lui Dumnezeu (*θεάσασθαι αὐτόν ἀμυδρῶς*), simt în inimă bucurie care produce lacrimi curățitoare, iar mintal (*νοητῶς*) percepe liniște, blândețe și nespusă dulceață (*γαλήνην, πραότητα καὶ ἄφραστον*)¹⁵⁸. Vederea dumnezeiască, fie și parțială, are efecte sensibile atât asupra inimii, cât și asupra minții. În cazul minții, perceperea acestor stări confirmă însușirea simțirii pe care o are în mod natural.

În privința lecturării cuvintelor sfinților, numite și „cuvintele lui Dumnezeu“, Sfântul Simeon afirmă că dacă cel care le citește

„nu-și umple cu mintea toate simțirile (*τάς αἰσθήσεις πάσας αὐτοῦ νοερῶς ἐμπιπλῶν*) din dulceața acestora, e neputincios în credință (Rm 4:19) și n-a gustat niciodată din darurile duhovnicești, mistuit fiind de foame și de sete în mijlocul celor mai multe bunătăți“¹⁵⁹.

Perceperea înțeleșurilor cuvintelor dumnezeiești este similară hrănirii mintale, care se resfrânge și asupra simțurilor.

Cel ce Îl are pe Hristos în el, are capacitatea de a percepe mintal lumea necorporală: „Prin minte (*ἀλλά νοῖ ἰσχύσεις*) / vei putea înțelege plenitudinea lumii necorporale (*καταλαβεῖν τό πλήρωμα τοῦ ἄσωμάτου κόσμου*)“¹⁶⁰.

Sfântul Simeon are în vedere continuarea vieții în Hristos a celor care au trăit în lumina Lui.

Cea mai înaltă percepție a minții umane este simțirea și înțelegerea lui Dumnezeu. Rațional între cele iraționale [*λογικὸν ἐν τοῖς ἀλόγοις*], alcătuit din cele percepute senzorial și din cele înțelese cu mintea [*ὡς διπλοῦν ἐξ ἑκατέρων / αἰσθητῶν καὶ νοουμένων*], omul aflat „în mijlocul celor create“ [*μέσον τῶν κτισμάτων*] este singura ființă care Îl cunoaște pe Dumnezeu, fiindu-i „sesizabil [*τούτῳ μόνῳ ὁ θεός δέ*] în mod

158. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Τοῦ αὐτοῦ ἕτερα κεφάλαια θεολογικά καὶ πρακτικά π', κ' / 20, CHAPITRES THÉOLOGIQUES, GNOSTIQUES ET PRATIQUES, SC 51, p. 85.*

159. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *Catéchèse XI, SC 104, p. 164-166; trad. rom., Cateheza 11, Cateheze, Scrieri II, p. 162.*

160. SYMÉON LE NOUVEAU THÉOLOGIEN, *I Περὶ θείας ἐλλάμψεως καὶ φωτισμοῦ Πνεύματος Ἁγίου (...), HYMNES 1-15, Tome I, SC 156, p. 172; trad. rom., Imnul 1, în Imnele iubirii dumnezeiești, p. 62.*